

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України щодо оподаткування доходів, отриманих адвокатом, який
zareєстрований як самозайнята особа, яка провадить незалежну
професійну діяльність»

1. Обґрунтування необхідності і прийняття акту

Згідно Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», адвокат - фізична особа, яка набула право на здійснення адвокатської діяльності у порядку, передбаченому цим Законом.

Також вказаним законом встановлено, що адвокатська діяльність - незалежна професійна діяльність адвоката щодо надання клієнту правничої допомоги та інші види діяльності, передбачені цим Законом, а адвокат, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально, є самозайнятою особою.

Визначення самозайнятої особи надано у Податковому кодексі України, де вказано, що самозайнята особа - платник податку, який є фізичною особою - підприємцем або провадить незалежну професійну діяльність за умови, що така особа не є працівником в межах такої підприємницької чи незалежної професійної діяльності.

На сьогодні, податкове законодавство, вказує на те, що адвокат, який здійснює індивідуальну діяльність, повинен стояти на обліку в податковому органі як самозайнята особа, яка займається незалежною професійною діяльністю (за КВЕД 69.10). Оподатковується така діяльність за ставкою, визначеною пунктом 167.1 статті 167 Податкового кодексу України, 18 % бази оподаткування щодо доходів та 1,5 % військовий збір.

Проте поряд з цим є законодавчо закріплена можливість адвокатів зареєструватись у податкових органах як ФОП з ознакою незалежної професійної діяльності (п.65.9 Податкового кодексу), без порушення ч.1 статті 13 Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та обрати спрощену систему оподаткування.

На відміну від фізичних осіб-підприємців, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, позбавлені можливості обрати спрощену систему оподаткування, що, в свою чергу, ставить таких осіб у нерівні умови оподаткування отриманих ними доходів.

Неоднозначність зазначених правових норм призводить до суттєвого переобтяження вимог до податкового обліку та оподаткування самозайнятих осіб, які провадять незалежну професійну адвокатську діяльність, на відміну від спрощенців, що є неоптимальним з боку економічної доцільності та соціальної справедливості.

Законопроект розроблено з метою забезпечення справедливих і рівних умов оподаткування доходів, отриманих самозайнятими особами, які провадять незалежну професійну адвокатську діяльність та надання даній категорії право на обрання спрощеної системи оподаткування.

Прийняття законопроекту обумовлюється необхідністю подолання дискримінації та вирівнювання права адвокатів, які практикують індивідуально, та тих які навмисно реєструються у податкових органах як фізичні особи – підприємці з ознакою незалежної професійної діяльності (п.65.9 Податкового кодексу) задля отримання можливості обрання спрощеної системи оподаткування.

Також прийняття законопроекту сприятиме не лише забезпеченню рівних умов оподаткування доходів, отриманих самозайнятими особами, а й спонуканню осіб, які провадять незалежну професійну адвокатську діяльність, до належної реєстрації своєї діяльності та відповідно сплати податків.

Крім того, враховуючи розміри податку, зменшиться податкове навантаження, що призведе до детінізації доходів адвокатів та збільшення надходжень до Державного бюджету України.

2. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Указом Президента України №231/2021 було затверджено «Стратегію розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021–2023 роки» (далі — Стратегія). Цей документ передбачає удосконалення низки напрямів, які стосуються роботи адвокатури, одним з яких є вдосконалення організаційно-правових форм провадження адвокатської діяльності та посилення гарантій.

Законопроект, враховуючи основні цілі та напрямки розвитку що стосуються інституту адвокатури та визначені в Стратегії, має на меті посилити гарантії адвокатської діяльності, її видів і професійних прав адвокатів щодо оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, а саме застосування спрощеної системи оподаткування для самозайнятих осіб - адвокатів.

Законопроектом пропонується встановити можливість обрання фізичними особами, які здійснюють незалежну професійну адвокатську діяльність, спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в межах, визначених Податковим кодексом України, що дозволить усунути неузгодженості у законодавстві та спростити самозайнятим особам порядок сплати податків.

Внесення змін до Податкового кодексу України, обумовлене необхідністю вдосконалення застосування спрощеної системи оподаткування стосовно адвоката, який зареєстрований як самозайнята особа, яка провадить незалежну професійну діяльність.

3. Основні положення законопроекту

З метою вдосконалення чинного законодавства пропонується внести зміни до Податкового кодексу України, щодо розширення кола осіб, які можуть перебувати на спрощеній системі оподаткування визначивши самозайняту особу, яка проводить незалежну професійну адвокатську діяльність як платника податку, яка має право самостійно обрати спрощену систему оподаткування.

4. Місце законопроекту в системі законодавства

Законопроектом регулюються правовідносини у сфері податкового законодавства.

Основним нормативно-правовим актом, який регулює зазначені питання є Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI.

Законопроект не потребує внесення змін до інших законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та реалізація положень, передбачених законопроектом, не потребуватимуть додаткових видатків із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проєкту

Прийняття законопроекту надасть змогу удосконалити систему щодо справляння податків із осіб які провадять незалежну професійну адвокатську діяльність, а саме сплачувати податки за спрощеною системою оподаткування та сплачувати єдиний податок відповідної групи, а також збільшить надходження до відповідних бюджетів.

Народний депутат України _____ **В. Ватрас**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ВАТРАС ВОЛОДИМИР АНТОНОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000088AF3C0077F95B02
Дійсний до: 08.07.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 70д9/1-2021/360382 від 22.11.2021

718568